

00152

DTO Aralık 2004 Ayı AB Bülteni

Sirküler No: 21/ 2005

Sayın Üyelerimiz,

DTO AB Bülteni

Aralık 2004

AB-TÜRKİYE İLİŞKİLERİ

TARİHİ KARAR: AVRUPA BİRLİĞİ, TÜRKİYE İLE TAM ÜYELİK MÜZAKERELERİNİN BAŞLAMASINA KARAR VERDİ

16-17 Aralık 2004 tarihinde Brüksel’de, 25 hükümet ve devlet başkanının katılımıyla gerçekleşen Avrupa Birliği Zirvesi’nde, tarihi bir adım atılarak, Türkiye ile müzakerelere başlama kararı verildi. Üyelik müzakereleri, 3 Ekim 2005 tarihinde başlayacak.

Zirve Sonuç Bildirgesi

Avrupa Birliği Konseyi, Türkiye’nin geniş kapsamlı reform sürecinde attığı kararlı adımları göz önünde bulundurmakta ve Ankara’nın Kopenhag Siyasi Kriterleri’ni müzakereleri açmak için kafi derecede yerine getirdiğini düşünerek, müzakerelerin başlamasını bildirmektedir. Bildirge’de "müzakerelerin ortak amacının tam üyelik olduğu ancak müzakerelerin ucunun açık olduğu, tam üyelik sonucunun garanti olmadığı" ibaresi dikkat çekmektedir.

Bildirge’ye göre "bir aday ülke, Kopenhag Kriterleri dahilindeki üyelik yükümlülüklerinin tümünü tam olarak üstelenememiş ise ilgili aday ülkenin mümkün olan en güçlü şekilde Avrupa yapılarına tam olarak bağlanması sağlanmalıdır."

Kıbrıs ve Türkiye ilişkileri bağlamında ise Avrupa Birliği Konseyi, Bildirge’de şu ibarelere yer vermiştir: "Avrupa Birliği Konseyi, Türkiye’nin, Birlik’e on yeni Üye Devlet’in katılmış olmasını göz önünde bulundurarak, Ankara Anlaşması’nın uyarlanmasına ilişkin Protokolü imzalama kararını memnuniyetle karşılamıştır. Bu karar ışığında, Türkiye tarafından yapılan "Türk Hükümeti, müzakereler başlamadan önce ve Avrupa Birliği’nin mevcut üyeliğine dair uyarlamalar üzerinde anlaşmalar sonuçlandıktan sonra, Ankara Antlaşması’nın uyarlanmasına ilişkin Protokolü imzalamaya hazırdır" şeklindeki beyandan memnunluk duyulmaktadır.

Türkiye’nin önem verdiği bir diğer konu olan, geçiş dönemleri ve kısıtlamalar ile ilgili Konsey kararı ise şöyledir: Uzun geçiş dönemleri, derogasyonlar ve özel düzenlemeler ya da daimi koruma tedbirleri, düşünülebilir. Avrupa Komisyonu, ilgili hükümleri gerekli olduğu takdirde, kişilerin serbest dolaşımı, yapısal

politikalar, tarım gibi Birlik politikalarında uygulayabilecektir. Her bir Üye Devlet, ilgili hükümler üzerinde azami şekilde rol oynayacaktır.

TÜRKİYE'NİN AB ÜYELİĞİ REFERANDUMLARLA TEHDİT ALTINDA

16-17 Aralık Avrupa Birliği Zirvesi Kararları'nın ardından, mevcut Üye Devletler'den farklı sesler yükselmeye başladı. Zirve'nin hemen ardından, Avusturya Başbakanı Wolfgang Schüssel, Türkiye'nin AB üyeliği ile ilgili referanduma gitme kararı verdiklerini açıkladı. Öte yandan, ana muhalefet partisi Sosyal Demokrat Parti temsilcileri, 10-15 yıl sonra AB ajandasına girecek bir konunun şimdiden, Avusturya'nın gündemine girmesine karşı çıktı.

Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac da Türkiye'nin AB üyeliği doğrultusunda referanduma gidilmesini istiyor. Bu bağlamda, Chirac hükümetten 2007 yılından sonraki her Avrupa Birliği genişlemesinde başvurulmak üzere, referandum için gerekli anayasal değişikliklerin yapılmasını istedi. Dolayısıyla, ilgili hüküm Bulgaristan, Romanya ve Hırvatistan için geçerli olmayacak.

Hollanda Dışişleri Bakanı Bernard Bot ise AB liderlerini Türkiye'nin AB üyeliğine giriş kriterleri konusunda fikir değiştirmemeleri konusunda uyarıyor. Bot, gerek 1999 Helsinki Zirvesi'nde gerekse 2002 Kopenhag Zirvesi'nde Türkiye'nin AB'ye girmesi için Üye Devletler'in referanduma başvuracağından bahsedilmediğini belirtiyor.

GÜNCEL HABERLER

AB POLİTİKALARI

MACARİSTAN AB ANAYASASI'NI ONAYLADI

20 Aralık 2004 tarihinde Parlamento'da gerçekleştirilen bir oylama ile Macaristan AB Anayasası'nı onaylayan ikinci devlet oldu. Oylamanın sonucu 322 kabule karşılık 12 ret oldu. İngiltere ve Danimarka gibi AB'ye kuşkuyla yaklaşan ülkelerde Anayasa'ya daha fazla muhalefet bekleniyor.

Hali hazırda AB Anayasası'nı onaylayan iki devlet de Birlik'e 1 Mayıs 2004 tarihinde yeni üye olmuş ülkelerden. Kasım 2004 tarihinde AB Anayasası'nı onaylayan ilk devlet Litvanya idi. Ekim 2004 tarihinde 25 AB Üye Devleti Anayasa'yı imzalamıştı ancak Anayasa'nın kanunen bağlayıcı olması için devletlerce tasdik edilmesi gerekiyor. Macaristan gibi pek çok ülke, tasdik edilme işlemini Parlamento oylaması ile yapmaya karar verdi. Ülkelerden en az dokuzu ise referanduma gidecek. Dört Üye Devlet henüz tasdik yöntemine karar vermedi.

EN SON EUROBAROMETER ANKETİNİN SONUÇLARI

2 Ekim-8 Kasım tarihleri arasında yapılan en son Eurobarometer anketinin sonuçlarına göre, yıl başında yapılan ankete kıyasla beş puan artışla, AB vatandaşlarının %68'i AB Anayasası'nın lehine düşünüyor.

GENİŞLEME

BULGARİSTAN VE ROMANYA : KATILIM ANTLAŞMALARI NİSAN 2005'E

17 Aralık tarihindeki Avrupa Zirvesi'nde Bulgaristan ve Romanya'nın AB'ye Katılım Antlaşmaları'nın beraberce, AB Genel İşler/Dış İlişkiler Konseyi'nin aylık toplantısında 25-26 Nisan 2005 tarihlerinde imzalanmasına karar verdi.

1 Ocak 2007 tarihinde hedeflenen tam üyelik, iki ülke; müzakere süreçlerinde ortaya çıkan taahhütlerinde ve bunların uygulamasında gerekli çabayı göstermeye devam ettiği takdirde gerçekleşecek.

Bulgaristan'ın Adalet ve İç İşleri alanındaki AB Müktesebatı'nın iç hukuka aktarılmasında özel çaba göstermesi gerekiyor. Romanya'nın Adalet ve İç işleri, Rekabet politikası ve Çevre Politikası alanlarında özel çaba sarf etmesi gerekiyor. 17 Aralık Zirvesi'nde AB Üye Devletleri tarafından vurgulanan başka bir nokta da, söz konusu iki ülke için genel bir korunma maddesinin konulduğu ve Komisyon'un tavsiyesi ve oybirliği ile, Bulgaristan ve Romanya'da AB Müktesebatı'nın hukuka aktarılmasında ciddi eksiklikler yaşanması halinde, AB'nin iki ülkenin üyeliğini bir yıllığına erteleyebileceği (2008'e) oldu..

HIRVATİSTAN : MART 2005 TARİHİ ÜYELİK MÜZAKERELERİNİN BAŞLAMA NOKTASI

Avrupa Konseyi Hırvatistan ile üyelik müzakerelerinin, Eski Yugoslavya konusunda Uluslararası Suç Mahkemesi (ICTY) ile tam işbirliğine gidilmesi şartıyla, 17 Mart 2005 tarihinde açılmasına karar verdi.

REKABET

KOMİSYON YENİ ROTERDAM KONTEYNİR TERMINALİNİN KURULMASI ADINA ECT VE PONL ŞİRKETLERİNİN ORTAK TEŞEBBÜSÜNE ONAY VERDİ

23 Aralık'ta Avrupa Birliği Komisyonu, Avrupa limanındaki terminallerin ana işletmecisi ECT (Europe Container Terminals) ve Konteynir Transatlantik Nakliye Şirketi P&O Nedlloyd (PONL) arasındaki ortak bir girişim olan Euromax'ın kuruluşunu AB Birleşme Yönetmeliği altında sonuca bağladı. Buna göre Euromax, Rotterdam Limanı'nda yeni bir açık deniz Konteynir terminali oluşturacak ve bunu işletecektir. Komisyon ayrıca bu işlemin Avrupa Ekonomik Birliği Alanı (EEA) içerisinde ya da herhangi önemli bir bölümünde etkin rekabeti çok büyük ölçüde engellemeyeceği sonucunda bulunmuş ve buna bağlı olarak bütünleşmeye onay vermiştir.

2008 yılında faaliyete geçmesi beklenen Euromax tarafından yönetilecek olan yeni terminal, Rotterdam limanındaki ECT tarafından idare edilen terminallerin sayısını arttıracaktır. Euromax üzerinde ortak kontrol sahibi olarak PONL, Konteynir terminalleri üzerine yatırım yapan nakliyecilerin genel endüstrisinin trendlerini takip etmektedir.

Komisyon'un araştırmalarına göre, Euromax'ın kuruluşu ECT'nin bugünkü konumunu değiştirmeyeceği gibi aynı şekilde Kuzey Limanları'nda yükselen arzı karşılamak amacıyla terminal kapasitelerini arttıran diğer önemli rakiplerinin konumunda da önemli ölçüde değişiklikler oluşturmayacağı sonucuna varılmıştır.

VERGİ

KOMİSYON TARAFINDAN VERGİ VE GÜMRÜKLER İLE İLGİLİ YENİ BİR WEB SİTESİ

Avrupa vergi ve gümrük sistemleri ile ilgili pratik ve detaylı bilgiler vermek maksadıyla, 6 Aralık 2004 tarihinde Avrupa Komisyonu, ilgili alanda yeni bir web sitesini kullanıma sundu.

İlgili web sitesinde vergi ile ilgili şu başlıklar yer alıyor: AB vergi politikaları; KDV oranları (Üye devletlerdeki oranlar, e-hizmetlerin vergilendirilmesi,e-faturalar, başka bir Üye Devlet'te araba almak vb.); ÖTV oranları; kurumsal vergiler (transfer ücretleri, çifte vergilendirme konvansiyonları vb.); kişisel Vergiler. (Kar payları üzerinden alınan vergi vb.)

Web sitesinde gümrükler ile ilgili ithalat ve ihracatçılara yönelik yararlı bilgiler de bulunuyor: AB'nin Gümrük Birliği Politikası (e- Gümrük projesi de dahil), Gümrük Birliği'ni oluşturan yasal çerçeve; vergi kota (sınırlı miktar) ve süspansiyonları (sınırsız miktar); Menşe kuralları; ithalat-ihracat ile ilgili hükümler, gümrük kontrolleri, işbirliği programları.

Bunlara ilaveten, web sitesinde iş dünyasına katma değer sağlayabilecek VIES (ülke adını ve ilgili ürün için söz konusu Üye Devlet tarafından belirlenen KDV numarasını yazarak, KDV oranının doğruluğunu öğrenebileceğiniz veritabanı) ve TARIC (Gümrük tarifesi gibi veritabanı) gibi veritabanları bulunuyor. İlgili web sitesinde seyahat eden bireylere yönelik alkol, sigara gibi ürünlere ilişkin vergi ve gümrük izinleri, AB Üye Devletleri'ndeki bagaj kontrolleri ile ilgili bilgilerde yer alıyor.

Web sitesine aşağıdaki adresten erişebilirsiniz:

http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/

BİRLEŞME YÖNERGESİ'NE DAİR YENİ GELİŞMELER

7 Aralık 2004 tarihinde, AB Maliye Bakanları Konseyi, "Sınır ötesi şirket birleşme ve bölünmelerinde vergi ertelenmesine, sınır ötesi aktif transferlerine, hisse değişimlerine (*exchange of shares*) ilişkin Yönerge'yi (90/434/AET) tadil eden Önerge" ile ilgili görüş birliğine vardı. Değişiklik Önergesi, 2003 Ekim ayında Avrupa Komisyonu tarafından yapılmış olup, Önerge ile mevcut Yönerge'nin etkinlik alanı "Avrupa Şirketi" ve "Avrupa Kooperatif Derneği Statüsü"nü de içine katacak şekilde genişletildi. Bu bağlamda, "Avrupa Şirketi" ve "Avrupa Kooperatif Derneği Statüsü"ne ait ofislerin bir Üye Devlet'ten başka bir Üye Devlet'e taşınması sırasında uygulanacak, yeni bir nötr-vergi rejimi söz konusu. Yönerge Önergesi, "Kısmi bölünme" ya da "şirket bölünmesi" olarak bilinen yeni bir operasyon yapısını kapsayacak ve şubelerin iştiraklere (*subsidiary*) dönüşmesi durumunda geçerli olacak.

SOSYAL POLİTİKA VE İSTİHDAM

ÜYE DEVLETLER, AYIRIMCILIK İLE İLGİLİ OLARAK ADALET DİVANİ'NDA

20 Aralık'ta, Avrupa Komisyonu; Avusturya, Almanya, Finlandiya, Yunanistan ve Lüksemburg'un İstihdam Eşitliği Yönergesi'ni (2000/78/AT) iç hukuka aktarmaması nedeniyle, bu ülkelerle ilgili olarak Adalet Divanı'na başvuracağını açıkladı.

İstihdam ve mesleki eğitim alanında yaş, cinsiyet, din, inanç, seksüel tercihler, engelli olma gibi kriterler bazında ayrımcılık yapılamayacağı hükümlerini içeren Yönerge, 2003 yılı Aralık ayında Üye Devletler'in iç hukukuna aktarılmalıydı. Buna rağmen, sadece Fransa, İspanya, İtalya ve İsveç; işbu Yönerge'yi yasalarına zamanında aktardı. 2004 yılı Mayıs ayında Birlik'e üye olan 10 yeni ülke ise Birlik'e katıldıkları tarihte, Yönerge'yi yasalarına aktarmış olmak yükümlülüğündeydi.

ÇEVRE

DENİZ KİRLİLİĞİ: ULUSLARARASI GÜVENLİK YÖNETİM KODU'NUN UYGULANMASI

ISM (Uluslararası Güvenlik Yönetimi - International Safety Management) kodu Uluslararası SOLAS Konvansiyonu'nun bir parçasıdır. Estonya'nın trajedisinden sonra Komisyon, etkili uygulanmasını sağlamak amacıyla, kodu Avrupa Topluluğu yasalarına dahil etmeyi önerdi.

Teklif edilen mevzuat ile güvenlik yönetimi ve bir Üye Devlet'in bayrağını taşıyan her gemi için çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik adımlar sağlanacaktır. Mevzuat, Avrupa Birliği (AB) limanlarından yola çıkan her gemi için, bayrağına bakılmaksızın, ileri güvenlik önlemleri getirmektedir.

ISM kodu, uluslararası bir anlaşma olan IMO'yu hukuki bağlayıcılığı olan bir AB yasasına çevirmekte ve Avrupa Komisyonu'nun AB içerisinde daha etkin bir şekilde uygulamayı takip etmesine olanak vermektedir. Sertifikalandırmayı temel alan ISM güvenlik yönetimi üzerine ayrıntılı şartlar içermektedir. Vurgu personelin eğitilmesi üzerindedir. Üye Devletler mevzuatın dışına çıkan durumlarda etkin yaptırımlar öngörmelidir. Komisyon, iç hukuka aktarım ve uygulama için Üye Devletlere en fazla iki yıllık bir geçiş süresi öngörmektedir.

ULAŞTIRMA

DENİZ TAŞIMACILIK HİZMETLERİNDE ORTAK PAZAR: FİNLANDİYA MAHKEMEDE

16 Aralık tarihinde Avrupa Komisyonu, Üye devletler arasında ve Üye Devletler ile üçüncü ülkeler arasında deniz taşımacılığı hizmeti sunma serbestisini düzenleyen Avrupa Birliği (AB) mevzuatına uyumsuzluktan Finlandiya'yı Avrupa Adalet Divanı'na vermeyi kararlaştırdı. Finlandiya mevzuatı iki Fin limanı arasında kabotaj hizmetinin vergilendirmesinin, uluslararası ulaştırma hizmetlerinden farklı bir oranda yapılmasına izin vermektedir.

Komisyon, Finlandiya'nın deniz taşımacılığı yollarını kullanan gemilere uygulanan vergi oranı mevzuatının AB'nin 1986 tarihli mevzuatına uyumsuzluk gösterdiğini saptamaktadır (22 Aralık 1986 tarihli ve 4055/86 sayılı "Üye Devletler arasında ve Üye Devletler ile Üçüncü Ülkeler Arasında Deniz Taşımacılığı Alanında Hizmet Serbestisi Hakkındaki Konsey Yönetmeliği"). Söz konusu yönetmeliğin amacı, Avrupa Topluluğu Antlaşması'nda yer alan taşımacılık alanında hizmet sunma serbestisini, deniz taşımacılığına da uygulamak ve özellikle de, bir Üye Devlet'in iki yerel limanı arasında (kabotaj) benzer hizmetler için tercihli muamele yapmasını engellemektir.

BALIKÇILIK

Avrupa Balıkçılık Fonu üzerine Konsey Yönetmeliği Önerisi

Konsey, 2007-2013 dönemi için Komisyon'un bir Avrupa Balıkçılık Fonu kurulması önerisini ilk kez tartıştı. Beş ana soru çerçevesinde düzenlenen tartışma, Komisyon'un önerisine destek olduğunu gösterdi. Ancak, Üye Devletler arasında yeni gemilerin yapımı için ayrılacak fonlar, "deniz-kültürü/ aquaculture" alanında çalışan küçük ve mikro işletmelere yapılan yardımların kısıtlanması veya sosyal ve ekonomik yardımların zorunlu tutulması gibi konularda fikir farklılığı ortaya çıktı. Komiser Borg toplantı esnasında ortaya çıkan konuların gelecek aylarda da tartışılacağını belirtti.

2004 yılında üye olan yeni Üye Devletler için Derin Deniz Türleri üzerine balıkçılık olanakları Hakkında 2340/2002 sayılı Yönetmeliği ve 2347/2002 sayılı Yönetmeliği tadil eden yeni bir Konsey Yönetmeliği Önerisi

Yeni Üye Devletler için derin deniz balıkçılığı üzerine kota konması ve söz konusu türlerin avlanmasına yönelik gemilerin büyüklüğünün sınırlandırılmasına yönelik varolan yönetmeliklerin değiştirilmesi konusunda uzlaşma sağlandı. Değiştirilmiş yönetmelik ile birlikte yeni Üye Devletlerin Ortak Balıkçılık Politikası'na dahil edilmesi tamamlandı.

Baltık Denizi'nde balıkçılığın yönetilmesi

Bilim adamlarına göre, kod balığının korunması için Baltık Denizi'nde acil bir eylem planı gerekiyor. Avrupa Komisyonu, 2003 yılında Uluslararası Baltık Deniz Balıkçılığı Komisyonu tarafından kabul edilen yönetim planının gözden geçirilmesini tavsiye edecek. Bu arada koruma önlemlerinin alınması gerekmektedir. Konsey kod balığı için 2005 yılında Toplam

İzin Verilebilecek Avlanma oranını ve yeni Üye Devletlere uygulanacak kotaların dağılımını tartıştı.

DENİZ GÜVENLİĞİ

KOMİSYON SEKİZ ÜYE DEVLETİ AVRUPA ADALET DİVANİ'NA GÖTÜRÜYOR

15 Aralık tarihinde Avrupa Komisyonu Belçika, Yunanistan, Fransa, İtalya, Hollanda, Avusturya, Finlandiya ve İngiltere'yi Avrupa Adalet Divanı'na götürmeye karar verdi. Söz konusu Üye Devletler, Erika kazasından sonra kabul edilen gemi trafiğini izleme ve bilgi sistemi hakkındaki önemli Avrupa Birliği (AB) mevzuatını yürürlüğe koyma konusunda başarısız oldular.

27 Haziran 2002 tarihli ve 2002/59/AT sayılı "Topluluk için Gemi Trafikini İzleme ve Bilgi Sistemi Kuran ve 93/75/AT sayılı Konsey Yönergesini Yürürlükten Kaldıran Yönerge", Aralık 1999 tarihindeki Erika petrol tankeri kazasından sonra kabul edilen AB hukuki araçlarının önemli bir parçasıdır. Söz konusu yönerge, özellikle de tehlikeli ya da çevreyi kirleten maddeler taşıyan gemilerin denizcilik makamlarına bildirilmesi zorunluluğu getiriyor. Yönerge ayrıca gemilerin izlenmesi ve kaza durumunda yapılacak müdahale ile ilgili kurallar belirliyor. Bu bağlamda söz konusu yönerge, kendi karasularında ihtiyaç durumunda olan gemilere yardım sağlamak amacıyla Üye Devlet'in hazırlaması gereken plan ile ilgili zorunlulukları ortaya koyuyor.

2002/59/AT sayılı yönetmeliğin temel amacı, resmi makamların kaza ve denizde potansiyel olarak tehlikeli durumlarda ortaya koydukları tepkiyi iyileştirerek, deniz trafiğinin güvenliğini pekiştirmek ve böylece gemilerin çevreyi kirletmelerine karşı daha etkin önlemlerin ve tespit mekanizmasının oluşturulmasına katkıda bulunmaktır.

Söz konusu sekiz Üye Devlet, mevzuatı 5 Şubat 2004 tarihinden önce kabul etmeleri gerekirken, yönetmeliğin iç hukuka aktarılması ile ilgili ulusal mevzuatın bildirimini bu tarihe kadar yapmadılar.

Saygılarımızla,

Murat TUNCER
Genel Sekreter

DAĞITIM:
GEREĞİ:

-Tüm Üyelerimiz(WEB)

BİLGİ:

- Yönetim Kurulu Başkanı ve Üyeleri